

**EKOLOGIYA
FAOLIYAT
ZHILANMALARI**

YAMDAVRI

KICHIK CURUH

“TASDIQLAYMAN”

-MTT direktori

Yoz davri kichik guruhlarga ekologiya faoliyatları uchun ish reja

HAFTA KUNLARI	MAVZU
IYUN	
1-hafta	BOG‘CHAMIZDAGI GULZORLAR
2-hafta	XONA O‘SIMLIGI BILAN TANISHTIRISH
3-hafta	XONA O‘SIMLIKALARINI YUVISH
4-hafta	QUM VA SUVNING XUSUSIYATLARI BILAN TANISHTIRISH
IYUL	
1-hafta	SABZAVOT VA MEVALAR
2-hafta	“PREDMETLARNI RANGIGA KO‘RA AJRAT” O‘YINI
3-hafta	UY HAYVONLARINI AJRATISHGA O‘RGATISH
4-hafta	“NIMA YETISHMAYAPTI?” O‘YINI
AVGUST	
1-hafta	ODOBLI BOLA
2-hafta	TOP-CHI, MEN KIMMAN?
3-hafta	QUYOSHNIKIDA MEHMONDA
4-hafta	DARAXTLAR BILAN TANISHAMIZ

BOG'CHAMIZDAGI GULZORLAR

Ta'limiylar faoliyat maqsadlari

Ta'limiylar: tarbiyalanuvchilarning so'z boyligini oshirish, ularni ijodiy fikrlashga o'rgatish;

Rivojlantiruvchi: ekalogik tarbiya va bolalarning tasavvur qilish va fikrlashlarini rivojlantirish;

Tarbiyaviy: jamoa bo'lib ishlash ko'nikmasini rivojlantirish.

Kerakli jihozlar: AKT, o'yinchoqlar, o'yinchoq idishlar to'plami.

Ta'limiylar faoliyatning borishi

Tarbiyachi: - Assalomu alaykum, mening quvnoq va qiziquvchan bolajonlarim!

Bugun sizlar bilan xonamizdagi jihozlar haqida suhbatlashamiz. Qani, kim aytadi, xonamizda nimalar bor?

1-bola: Xonamizda shkaf, kitob javoni, qo'g'irchoqlar, idish-tovoqlar, koptoklar bor.

2-bola: Jana gilam, stol-stul, kartochkalar, turli o'yinchoqlar, karavotlar bor.

3-bola: Xonamizda parda, televizor, koptok, o'yinchoq mashinalar, gullar ham bor.

4-bola: Bolajonlar, kelinglar, sizlar bilan o'yin o'ynaymiz. Har biringiz

5-bola: - Xonamizda qafdan birorta buyum olasiz va aynan o'sha buyum qachon va qanday ishlatilishini aytasiz?

4-bola: - Men qo'shimcha qo'shishga cho'mich bor. Cho'michni oyim ovqat suzganlarida ishlatadilar.

5-bola: - Men qo'shimcha qo'shishga o'yinchoq mashina bor. Dadam mashinada bizni bog'chaga olib keladilar.

6-bola: - Mening qo'shimcha qo'shishga olib keladilar. Oyim bilan har kuni kitoblardagi rasmlarni tomosha qilamiz.

7-bola: - Meni qo'shimcha qo'shishga olib keladilar. Uning yordamida ovqat yeymiz.

8-bola: - Mening qo'shimcha qo'shishga olib keladilar. Sharbat quyib ichamiz.

9-bola: - Mening qo'shimcha qo'shishga olib keladilar. Men har kuni qo'g'irchoq o'ynayman.

Tarbiyachi: - Bolajonlar olib keladilar. Shuning uchun bir jihozdan foydalanamiz.

Shuning uchun ularni asrak qo'shishga olib keladilar. Shuning uchun ularni asrak qo'shishimiz zarur. Masalan, yumshoq ayiqchaning oyog'ini uzib yuborsangiz, sizdan keyin bolajonlar keladilar. Shuning uchun bolajonlarning o'ynolmay qolishadi. Idishlar jamlanmasini ham bir-biriga umid qilishlari zarur. Toki narsa va buyumlar sizdan keyin boshqa bolalarga xizmat qilsin. Bolalar, bog'chamizni qanday aytasiz? (Qo'shimcha, qani, kim aytadi?)

10-bola: - Xonalarni ozoda saqlasak, uning avlyo qo'shimcha qo'shamiz.

11-bola: - O'yinchoqlarni o'ynab bo'iib joy qo'shamiz. Yaxshi bo'lgan o'yinchoqlarni asragan bo'lami.

12-bola: - Hovlidagi gullarni uzmashak, ularga sot quvishimiz zarur. Bog'chamiz chirolyi boladi.

Tarbiyachi: - To'ppa-to'g'ri, bolajonlar, biz uyimizni qo'shamiz. Agar ehtiyoj bo'lsak, bog'chamizni ham xuddi shunday avaylashimiz zarur. Chunki u yezg'oz qo'shamiz. Bog'chamizni o'tkazamiz, o'yinlar o'ynaymiz. Hozir sizlarga Qudrat Hikmat qalamiga mansub bog'chamiz nomi "cham" nomli she'rni aytib beraman, sizlar esa diqqatingizni monitorga qo'shamiz. Tarbiyachi: - O'xshagan bir bola she'rda ifodalangan ishlarni bajarayotganini ko'rasiz.

Tarbiyachi: - Bolalar, endi sizlar bilan badantarbiya daqiqasini qo'shamiz.

Men she'r aytib qo'lim bilan xatti-harakatlarni ko'rsataman, sizlar esa nima qo'shamiz. Bajarayotgan harakatlarni takrorlaysiz.

Quyon kabi sakraymiz, (Qo'llar ko'krak ustiga qo'yili, barmoqlar yarim yopildi.)

O'ngga, chapga qaraymiz. (O'ng va chapga qaraladi.)

Agar ehtiyoj bo'lmashak, (Qo'llar tushiriladi.)

Bo'riga yem bo'lamiz. (Qo'llar orqaga qilib o'zlarini quchoqlaydilar.)

Tarbiyachi: - Bolajonlar, endi mana bu savollarga javob beringlar-chi.

Nima uchun bog'chamizni ozoda tutishimiz kerak?

Uyimizni toza saqlash uchun nimalar qilishimiz kerak?

Guruhimizni yanada chiroyliroq bo'lishi uchun qaysi jihozlarning joyini o'zgartirsak bo'ladi?

XONA O'SIMLIGI BILAN TANISHTIRISH

Maqsad: Ekologik tarbiyani rivojlantirish. Bolalarni o'simliklarning tashqi belgilarini boshqa o'simliklar bilan taqqoslab, so'z orqali ta'riflab berish va tabiat uchun foydalarini o'rgatish. Tarbiyachi tavsiya etgan reja bo'yicha ta'riflashga o'rgatish. Bolalarni o'simliklarning nomi to'g'risidagi bilimlarini mustahkamlash. Bolalarni xona o'simligining yangi turi — xinagul bilan tanishtirish. Bolalarning o'simlikka bo'lgan qiziqishini, kuzatuvchanligini rag'batlantirib borish.

Kutilayotgan natija:

Bolalarni o'simliklarning tashqi belgilarini boshqa o'simliklar bilan taqposlab, so'z orqali tariflab berishga o'rganadilar. Xinagul bilan tanishadilar. Bolalarning o'simlikka bo'lgan qiziqishlari oshadi.

Faoliyatga tayyorgarlik. Bolalarga tanish bo‘lgan ikkita xona o‘simgilining birini bolalarning stoli ushbu ikkinchisini, deraza oldiga qo‘yib qo‘yish. Xinagul qo‘ymay turiladi.

Faoliyat, **borishi**. Bolalar o‘z joylarida o‘tiradilar. Tarbiyachi: bolalar, bu xona o‘sishini nomi nima? U kattami? Kichikmi? Barglarining shakli, katta-kichikligi, jumashiga qismi qanday? Bu o‘simgilarning guli bormi, ular qanday? Fikusning sahnasi, lab chiqishni aytadi va bolalardan hajmini so‘raydi. Bolalar javob berishadi: «U kattam, maxtgani chaydi» va fikusning boshqa hamma tashqi belgilarini ta’riflab chiqishdi. Uning qurumi to‘g‘ri, baland, barglari katta, ovalsingan.

SHunda xonamizda ko‘rik chiqiladi. Tarbiyachi bolalarga xinagulni ko‘satishga yaxshi deb ataladi. Uning gullari judayam ko‘p. Malbuza qo‘shiq, koshqa gullar to‘g‘risida gapirganinglar singari qo‘shib o‘sadi. Xonamizda xinagul yoqdimi, uni xonamizdagi bolalarga qo‘shib qo‘shib qo‘yamiz. Faqat bu gul yorug‘lik va qo‘yamiz. Uning qo‘shiqi va yaxshi o‘sadi. SHuning uchun uni quyosha qo‘shilib qo‘sish yorug‘ joyga qo‘yamiz. U xonamizdagi bolalarga qo‘shib qo‘sidi. Qani aytinglar-chi, xinagul boshqa gullargi nimasi bilan o‘sishi-ku, nimasi bilan o‘xshamaydi?» Bolalar taqsim qilinganini xarakterlash orqali ularning har biriga xos belgilarini bilib oladilar. Faoliyatini qo‘sish yoki qo‘sish o‘tkaziladi. Birinchi variantda «Nimani gapiraman, top» o‘yinida chaqirilgan qo‘sish lab beradi, ikkinchisi topadi, (o‘yin guruh xonasidagi hamma gul ta‘riflab topingancha) qo‘sish lab beradi.

O'yinning ikkinchi variantida (Qaysi gulning o'rni qayrilgan bola ko'zini yumib yoki boshqa tomonga o'girilib turadi. Shundan tarzida qaysi gulning o'rni vakdagi gulning o'rnnini almashtirib qo'yadi, bola qaysi gulning o'rni almashganligini berish) (O'yin 4—5 marta takrorlanadi). Keyingi faoliyatlarda bunday o'yinlar bilan ham o'tkazish mumkin

Rasmi tasvirlangan kartochkani o'sha gulning oldiga qo'yish, bir xonadagi hokazo.

Eslatma: Bolalarda tabiat burchagidagi o'simliklarga nisbatan qiziqishda ularning kuzatuvchanligini o'stirishda, gullarni asrab-avaylash, parvarish qilishda tarbiyalashda tarbiyachining namunasi muhim rol o'yndi. Tarbiyachi o'zi o'simliklarini mehr-muhabbat bilan parvarish qilishi, ularga ehtiyyotkorona munosabatda bo'lish, kuzatuvchan bo'lib, o'simlikning o'sishi va rivojlanishida yu z beradigan o'zgarishlarni o'z vaqtida ko'ra bilishi va bu o'zgarishlarni zarur qiziqish, his-hayajon bilan bolalarga so'zlab berishi kerak va vaqtiga bilan bolalarni o'simlik oldiga chaqirib, unda yuz bergen o'zgarish ustida bolalar bilan gaplashib olishadi. Bu bolalarda o'simliklarga nisbatan barqaror qiziqishni uyg'otadi.

Bolalar bilimlarini mustahkamlash uchun savol va topshiriqlar:

- Qaysi gulni kuzatdik? -Bugun qaysi gul bilan tanishdik?
  - Xinagal yorug'lik va quyoshni yaxshi ko'radi? -Gullar bilan qanday o'yin o'ynadik?

veb-saytimiz: Zokirjon.com

*Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun
kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.*

Zokirjon Admin bilan

*+99891-328-88-38 nomerga telegramdan
yozishingiz yoki telegramdan jek567 izlab
telegramdan yozishingiz so‘raladi.*

*Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida
javob beriladi.*

*Kichik guruhlarga yoz davri ekologiya
faoliyat ishlanmalarini to‘liq holda olish
uchun*

telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To‘lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA HIYONAT
QILMANG.**